

Leto IX. (Vol. IX.)

SEPTEMBER 15th 1917

ŠTEV. (No. 18.)

"Ave Maria" izhaja vsako prvo in tretjo soboto v mesecu s prilogo "Slovenska Žena".

EUKRATIDA.

K. o. f. m.

(Dalje.)

AKO dolgo še! Kako dolgo še! O, dobri Bog, kako me poskušaš! Dolga tri leta so že pretekla, kar sva tukaj v tej strašni temi, v tej strašni ječi. Tri leta! Da, strašna tri leta gorja in bolečin, težkih poskušenj. Sicer rada trpim! Saj je Gospod Jezus tudi za me trpel! Vendar človek sem! Človeško srce in človeško telo imam. O, blaženi okovi! O blažene mrzle verige, ki žulite moje roke že tri leta! Rada vas imam! Rada vas trpim. Toda težke ste! Mrzle ste! — O kdaj zasiže dan rešitve! Gospod Jezus, kdaj bode izpit kelih trpljenja, katerega si mi dal, da ga pijem? Kdaj gospod Jezus, prideš po naju! Kdaj te vidiva v srečni večnosti? — Belega dneva ne bodo

videle več najine oči. Tu ta ječa bode najin grob, tu to trdo slamnato ležišče bode smrtna postelja! Gospod Jezus, ne pritožujem se nad trpljenjem! Prosim te le potrpežljivosti! Prosim te moči in srčnosti, da nesem ta križ za teboj junaški in srečno."

"Da, da, hči moja! Težak je ta križ! a zame je sladek, ker sem si ga zaslužil. Koliko nedolžnih žrtev je enako in še hujše trpelo, kakor jaz trpim edino radi mene, radi moje zaslepljenosti, radi mojega smrtnega sovraštva! Da, gospod Jezus, hvala ti tisočera za to veliko milost, s katero si me vrednega spoznal tega trpljenja za te in v zadoščenje za svoje grehe!? Zate, dete moje, o zate je to težje. Mlada si še! Svet ti je bil odprt. Sedaj pa gineš in umiraš v tej podzemeljski ječi, v tem grobu živa."

"Da! In to radi sovraštva svojega lastnega brata!"

"Da, Marcela, zapeljal sem ga jaz! Jaz sem kriv vsega! Jaz nesrečni človek!"

V temnem kotu na smrdljivi gnjijoči slami se je zganila bela postava. Star častitljiv starček z veliko belo sivo brado, zavrt v strgane cunje je tam ležal. Počasi in s težavo je dvignil svoje roke in si zakril obraz in si obrisal solze, ki so mu zalile oči.

"Oteomero, oče moj, ne jokaj!" In krepka ženska postava se je dvignila iz drugega kota temne ječe. Nekoliko svetlobe je padalo skózi ozko okno visoko v zidu. V tej pol temi je toliko svetlobe padlo na njo, da se je videlo sestradano telo, zavito enako v napol segnito obleko. Dolgi lasje so padali nepočesani po ramah in po licu.

"Oteomero, oče moj," je ponovila in pokleknila poleg ležišča, "prosim te, ne jokaj. Drugače se tudi jaz ne morem premagati in — — —" jok ji je zadušil besedo.

"Dete moje, trpi voljno! Potolaži se! Prosim te!" In tresočo koščeno roko je sivi starček položil dekletu na glavo. "Dete moje, Bog te blagoslovi! Gospod Jezus ti naj da potrpežljivosti! Ti trpiš nedolžna. Morda trpiš radi mene! Ne, ne! Ne morda! Gotovo. Samo radi mene! Marcela, ali mi moreš odpustiti?"

"Oteomero, ne radi tebe. Bog to hoče! Radi Gospoda Jezusa. Sprejela sem njegovo vero, zato sem tukaj. Saj mi je Kast velel povedati, da me izpusti na prosto, če se odpovem krščanski veri, da me pusti oditi v Rim. Toda, ne! Kakor Eukratida, tako tudi jaz: Raje smrt, kakor, zatajiti gospoda Jezusa. Raje kri in življenje, vse raje dam, kakor pa Gospoda Jezusa."

"Da, da! Dete moje! Prav imaš! Bog blagoslovi ta tvoj sklep! Vidiš, kaj pa je svet. Poglej me, siv starček sem. Dolga

leta življenja imam za seboj. Bil sem pogan. Imel sem bogastva, imel sem premoženja, imel sem časti, vse, vse sem imel, kar si more človeško srce požele. Pa — — — sedaj vidim, kako je vse to nič! Vse je minilo! Vse je šlo! In kaj mi je ostalo? — Nič! Nesrečno sem živel. — Od kar pa sem našel Jezusa — o kako vse drugačno se mi zdi vse na svetu. Od tedaj, ko sem bil krščen se je začel križev pot mojega življenja. Trpel sem veliko! O ta tri dolga leta težke ječe! Vendar vse sem prestal. In lahko rečem, da sem v tej ječi več veselja užil kot celo prejšnje življenje kot pogan. Da, Gospod Jezus, dober si tem, ki te ljubijo. — Boli me srce samo za te, dete moje, ko vidim, da sem ti jaz kriv!"

"Prosim te, še enkrat oče, ne govori tako! Trpiva, o trpiva in izpijva kelih trpljenja do dna! Danes me srce bolj boli, in priznati moram, da bolj čutim te verige na rokah kakor drugi dan. Sem pač človek!"

"Da, dete! le trpi! Saj naju vidi naš dobri Bog. Saj šteje najine vzdihe!"

"Da naj se zgodi volja božja. Danes sem se namenila zlasti darovati za svoje trpljenje za brata Kasta, da bi se ga Bog usmili."

"In za ljubega Lupercija! Nanj ne pozabi!"

Dekle se je streslo. Globok vzdih se je prikradel iz njenega srca.

"O, kje je neki sedaj? Ali je bil že kdaj tu v Braga Augusta? Gotovo povprašuje za nama. Gotovo naju išče. O ko bi vedel kje sva, gotovo bi prišel sem, da naju reši."

"Seveda. Toda kako naju naj najde? Saj ni nihče vedel, kam sva izginila."

"Morda mu boče pa ječar povedal."

"Ne vrjame. Ječar ima gotovo pod smrtno kaznijo prepovedano, komu kdaj izdati skrivnost, kje sva!"

“Vse bi še bilo, ko bi le vsaj včasih vsaj enkrat na leto mogla sprejeti Gospoda Jezusa v presveti Evharistiji”.

“Da, toda tudi te milosti nisva vredna”.

Železna vrata ječe zaropotajo in se ječe odpro.

V pol temi se prikaže oseba, ki vstopi.

Strežaj je bil, ki je vstopil in prinesel zajutrek, obed in večerjo ubogima jetnikoma. To je bila neka močnata gorka brozga, vsakemu vrč vode in hleb trdega kruha.

“Bog te blagoslovi, dobri Rufus”, pozdravita uboga jetnika svojega edinega znanca zadnjih treh let.

“Bogovi naj pomagajo tudi vama!”

“Rufus, bogovi nama in nikomu ne morejo pomagati. To so samo kipi. Izmišljotine človeške domišljije. Najino upanje je edini in pravi Bog in njegov božji Sin Jezus Kristus.”

“Velik mora biti ta vajin Bog, ki vama daje toliko pomoč, da to strašno ječo tako potrpežljivo prenašata! Čudim se vama!”

“Rufus, ne čudi se! Bog, ki živi, ki v resnici biva, more storiti kaj takega. Vaši maliki tega ne morejo, ker jih ni.”

“Da tudi jaz sem začel že dvomiti nad njimi”.

“Rufus, midva moliva za te. Tako si dober k nama!”

“Rad bi bil. Toda Kast na me strogo pazi. Sam pride velikrat v ječo pogledat, če natanjčno izvršujem njegova povelja. Velikrat me vprašuje, če še živita “Če ne poginita kmalu, jima bomo morali malo pomagati v hades (poganska večnost),” mi je rekel včeraj. Bil je jako razburjen. Baje je dobil neugodna poročila iz Milana. — **Strašno res, da more lastni brat tako ravnati s sestro.**”

“Revež je zaslepljen. Vidiš tako neusmiljenega in brezčutnega stori mrzlo poganstvo človeka!”

“Da, občudoval sem velikrat kristjane. Imel sem jih veliko že tu po teh ječah. Toda, kakor bi to ne bili ljudje!”

“O Rufus, Gospod Jezus je prinesel na svet ljubezen! Bog je ljubezen! Krščanstvo njegovo je sama ljubezen, ljubezen do Boga in do bližnjega, tudi do sovražnika.”

“Ravno to je česar ne morem razumeti. Koliko vidva tukaj trpita! Kako strašna je ta ječa. Toda nikdar vaju nisem še čul, da bi preklinjali onega, ki vaju drži tukaj!”

“Rufus, Gospod Jezus nas je učil tako ravnati. Umiral je na križu. Toda predno je umrl je še prosil milosti za svoje morilce.”

“Res, čudna je ta vera!! Nezapopadljiva — vendar lepa vera!”

In zaječala so težka ječina vrata in strežnik je odšel.

“Gospod Jezus, če si res Bog, daj še meni spoznati resnico!” je mrmral pogan in počasi šel iz zaduhlega prostora podzemeljskih ječ.

“Moliva zanj! da dobi milost še on! Ni več daleč od resnice!”

“Marcela, darujva trpljenje današnjega dne za njega!”

“Dobro!”

Sklonila sta se vsak v svoj kot in se kmalu zatopila v globoko molitev. Kmalu sti se dve srci dvignili iz temne težke ječe proti Bogu.

Ustnice so nekaj časa šepetale vroče molitve. Slednjič pa sti se dve duši tako vtopili v sladek pogovor z dobrim Očetom, večim Bogom, da telesi nisti več čutili težkih spon in trdega kamena, na katerem sta klečala. Nebeška radost in blaženost je zasijala na obrazih obeh: srce se je naslajalo ob Najsvetejšemu srcu, ljubezni žejna duša je pila v velikih požirkih iz večne ljubezni — v sladkem zamaknenju.

“O, kako si sladek, Gospod, tistim, ki te ljubijo, so šepetale ustnice Marceline.

In ječa so bila nebesa — — —

(Dalje prih.)

Socijalna revolucija.

K.

(Dalje.)

DEČI "dohtarji", ki hočejo zdraviti človeštvo in ki tolikanj ponujajo svoje "arnije" po rdečih listih, so v resnici sami "padarji", izkoriščevalci, katerim gre pri vsem socijalizmu, edino — predvsem le za — žep.

Toda, to velja le o naših kolovodjih, o rdečih "prvakih", o Chicaških učenjakih in apostolih slovenskega rdečkarstva.

Ti kričači so pa premotili tudi veliko drugače poštenih mož, ki pa niso zavedni dovolj, da bi pregledali to rdečo reklamo, da bi vsake "arnije" sami preiskali, ali so to res zdravila, ali je pa samo malo "sladkorja", pa pomešenega med same zmote, da, celo med strup in da temu kričaču ne gre za korist delavstva, temveč mu diše samo delavski tolarček.

Imamo po slovenskih naselbinah tudi mož, ki so drugače pametni možje, pa so socijalisti. O teh sedaj še ne govorimo. Ti možje vidijo razne krivice, katere trpi delavstvo, vidijo, kako bogataši stiskajo delavca, kako ga smatrajo še za manj, kakor kolesce svojega stroja in ti resno mislijo na to, kako bi pomagali zboljšati te nezdrave razmere. In ker socijalizem najbolj kriči in ravno te nezdrave razmere spretno porabi za svojo reklamo, pa se mu dajo premotiti. Ti mo-

žje pa resno mislijo samo v začetku, dokler se o socijalizmu kaj več ne pouče.

Ako je delavec le malo zaveden in zasleduje kot trezen mož socijalistiško gibanje, bo kmalu spoznal v lepih besedah, v ovčji obleki kremplje. In še vsak tak mož se je kmalu s studom in gnjusom obrnil proč od teh "socijalistov" — kot sleparjev.

Socijalistov, ki bi proučili socijalizem in še ostali socijalisti, je jako malo ali pa nič.

In pa pogledjmo naše slovenske socijaliste!

V marsikateri slovenski naselbini se je pisatelj teh vrstic sešel z rojakom, ki je trdil o sebi, da je socijalist. Prebiral in proučaval je tudi slovenske rdeče časopise, liste, knjige, brošurice in sploh vse, kar so naši ta-rdeči tekom zadnjih 10 let izdali v slovenščini. Iskal je slike slovenskega socijalista, iskal je odgovor na vprašanja: kdo pa so pravzaprav naši slovenski ta-rdeči?

Ali so to pametni trezni slovenski možje, ki so že preboleli neumna leta? Ki so vsled svojega treznega in pametnega mišljenja prišli do rdečega prepričanja? Zasledoval je njih zasebno življenje, njih družinsko življenje. Ali so to možje, ki so varčni, ki so si tu v Ameriki zboljšali svoje stanje, ki so dobri zakonski možje svojih žena, skrbni in ljubeči očetje svojih otročičkov.

Skratka, kdo so ti naši ta rdeči?

To preiskovanje ni bilo težko. Kot urednik lista, še bolj pa kot dolgoletni misijonar po različnejših slovenskih naselbinah, imel je dovolj prilike za to preiskovanje.

In sad tega preiskovanja?

Žalosten je!

Ako sloni že ves socializem na mnogih in velikih zmotah, na marsikaki utopiji, t. j. misli, ki je neizpeljiva, neumna, velja pa zlasti to o slovenskem socializmu.

Kaj razume naš slovenski socialist pod socializmom?

Poglavitna zahteva, t. j. rdeči krst, je “odpad od vere”. Kdor hoče biti socialist, mora najprej znati črez “farje” zabavljati, ne sme v cerkev hoditi, doma ne sme več pustiti da bi se molilo sploh.

Drugo, kar se zahteva, da je kdo socialist, je: da zna kleti, da pridno hodi po saloonih, da se vlačí cele noči okrog, da je velikrat pijan.

Tretje, da ima rdeče liste v hiši, da spada v rdeča društva in v rdeče jednote. Kajti on je sedaj nekaj več — rdečkar. Kaj mislite, da je to kar tako? On že zna izreči besedo “socializem”, zna zabavljati črez vero, on je svobodomiseln! In to ni kar si bodi!

Četrto, kar pa ni tako važno, je, da voli za socialistično stranko.

Peto in zadnje je, da zna črez kapitaliste zabavljati.

To je pa tudi ves nauk slovenskega socializma. Berite rdeče liste, berite rdeče publikacije, berite dopise. Vera pa vera,

“far”, pa “far”, “papež”, pa “papež”, to je vedno in povsod samo eno in isto. Za rešitev socializma je na pr. velikanske važnosti brošurica “Škof proti župniku”, “Vodiška Johanca”, “cvetke iz papeževih stranišč”. — To so najvažnejši in najglavnejši nauki in učne knjige slovenskega socializma.

In življenje po teh naukih? — Kakoršen nauk, taki sadovi nauka.

O teh žalostnih sadovih, katere je začel zadnja leta saditi slovenski socializem med našimi slovenskimi Amerikanci, pa raje molčimo. Rečemo samo: rojak, saj sam vidiš, ako nisi sam rdeč, ako si pa rdeč, pa sam skušaš, čemu pa še boš.

Te sadove še-le slikati ni potreba! Vidimo jih in čutijo jih tisočeri in sicer s solznimi očmi jih gledamo, oni, ki jih čutijo, jih čutijo pa z obupom in bedo. Globoko je padlo naše ljudstvo, globoko. Tisoče slabo vzgojenih pokvarjenih otročičev, tisoče slabih mater, to so — ti sadovi slovenskega socializma. Sicer se skuša to bedo in gorje zakriti s plesi, zabavami, s pijančevanjem. Toda zastonj.

“Kopala bi se lahko v solzah, katere sem že prelila tu v Ameriki” — te besede ene take matere, žene rdečkarjeve, žrtve socializma povedo lepo, povedo jasno, povedo vse, kako je med nami, kakšni so sadovi našega socializma.

Zato pa poglej, slovenski delavec, te može, ki razširjajo socializem po tvoji naselbini, glej pa tudi sadove, katere ti nauki rode, pa primerjaj vse to z našimi izvajanjí, potem pa sodi sam.

Z Bogom in Marijo za narod.

Republikansko Slovensko Združenje iz Chicaga piše v svojem poživu na ameriške Slovence med drugim tudi sledeče:

"Tisti katoliški Slovenec, ki se ne bo hotel pridružiti našemu gibanju iz edinega uzroka, ker je v odboru Kristanovo ime, je največji sovražnik naroda in njega bodočnosti.

"Upamo, da bo kmalu prišel čas, ko bodo tudi slovenski duhovniki v naši sredi.

Njih prihod bomo z veseljem pozdravili.

Vsak pa, ki bi radi duhovnikov ne hotel pristopiti v naš krog, je na isti način neumen in omejen, kot smo rekli v prejšnjem slučaju".

Čutimo se dolžnih, da damo odgovor na ta poziv in da pojasnimo stališče svoje, ki je objednem stališče velike večine slovenske ameriške duhovščine in slovenskih zavednih katoliških lajikov. Stvar, za katero pri tem Združenju gre, je v resnici tako velikanske važnosti, da je to stvar vsakega pristnega zavednega slovenskega srca. Kdo pač ne ljubi teh slovenskih gričkov in dolinic, okrašenih z mičnimi belimi biseri — slovenskimi cerkvicami — kjer nam je tekla naša zibeljka, kjer so odmevale mile slovenske pesmice, kjer stoji mila hišica očetova. Komu bi toraj bilo vsejedno kaj se s to lepo našo zemljo zgodi po vojski? Katero pristno slovensko srce ne želi pomagati, žrtvovati, delovati, da se to zemljo ohrani našemu narodu, da se grobovi naših očetov ne oskrunijo s tujo govorico in tujo peto? Zato smo prepričanja, da naših 4500 naročnikov pričakuje od nas, da jim pojasnimo, kako in kaj mi mislimo glede tega.

1. Glede misli Združenja smo popolnoma prepričanja, kakor ga je izrazil naš predsednik Dr. J. Seliškar v lepih besedah, ko je rekel o Združenju: "Ideja je lepa in vsi smo za njo. Samo družčina se nam nič kaj ne dopade". In to je resnica!

Vsi smo za združenje vseh slovenskih pokrajin v eno celoto, vsi smo za to, da se vsi jugoslovanski narodi združijo skupaj v eno celoto, vsi smo za to, da se vsi ti narodi združijo v avtonomno republiko, v združene države Jugoslovanske, vsi smo zato, da se da vsem tem narodom popolna verska, jezikovna in gospodarska svoboda. Da glede ideje, glede misli smo vsi katoliški duhovniki in lajiki enih misli in enega prepričanja. Naše prepričanje je izrazil že pred dvema leti naš sveti oče, ko je rekel: da je trajen mir mogoč samo na podlagi pravičnosti in enakopravnosti vseh narodov, malih ravno tako, kakor velikih. Če je kdo majhen ima popolnoma iste pravice do življenja in zraka in prostorčka na solncu in koščka kruha, kakor jih ima velikan.

Toraj glede ideje same smo že v veliki večini vsi Slovenci združeni. Le malo je še nezavednežev, ki bi silili še dalje pod nemško ali mažarsko ali laško peto.

Toraj "ideja je lepa in vsi smo za njo".
2. Toda: "družčina se nam ne dopade."

Tajnik združenja nas s kolom sili v njih združenja in nas naravnost nažene, da šmo "največji sovražniki naroda in njegove bodočnosti", da smo "neumni in omejeni", ako se ne uklonimo brezpogojno in ne stopimo pod njih vodstvo.

Mi pa protestiramo proti tem besedam!

Rekli smo, da smo glede ideje same popolnoma njih misli, da je nas vseh srčna želja, da bi se res dosegli enkrat že lepši dnevi svobode in neodvisnosti za naš narod, da bi naš bedni narod nehal biti suženj in hlapec, "slave", kakor ga Italijani popraviči imenujejo. Protestiramo proti temu, da bi se nas imenovalo največje sovražnike naroda in njega bodočnosti, ako se ne podamo možem, katerim ne zaupamo, o katerih imamo dovolj uzroka sumiti, da nimajo čistih namenov in o katerih smo prepričanja, da bodo stvari in narodu več škodili, kakor pa koristili. Povemo pa naravnost: **da noben zaveden slovenski katoliški lajik ne bo prišel v vaše vrste, dokler ostane Združenje kakoršno je danes** in sicer edino iz uzroka, "ker se nam družina ne dopade", pa nas radi tega imenujte in zmerjajte, da smo "največji sovražniki naroda", da "smo neumni in omejeni" ali kakor hočete.

Uzroki za to so pa med drugimi mnogimi sledeči:

a) imenujemo najprej kot najmanj važen vzrok smrtno sovraštvo, katerega imajo nekateri možje odbora do nas, katoliških lajikov in duhovnikov. Berite njih liste, njih izjave. Vse cili in merile na eno: pobijte vse farje in vse katoliško zavedne može. Povejte nam, ali je mogoče pričakovati kake pravičnosti, kake nepristranske sodbe od fanatika, kakoršen je Konda, ko je z njim pameten in logičen pogovor sploh nemogoč, ko iz njega govori samo satansko sovraštvo, do vsega kar je nam svetega in dragega, ki bi danes nas vse poslal pod gilotino, ko bi imel oblast? V jugoslovanski republikli ste se izjavili, da ste za **versko** svobodo, t. j. da sme vsakdo biti tudi katolik, ako hoče biti, da sme vsak mladenič postati tudi katoliški duhovnik in si svoj ovratnik zadaj zapeti, ako tako hoče in da ima kot tak popolnoma iste pravice kakor jih ima kak rdečkar ali protiverec. Ali pa moremo verjeti na to versko svobodo, ko pa vidimo, da si jo vi tolmačite drugače, namreč, da sme kdo biti vse, kar hoče,

samo katoličan ne, še manj katoliški duhovnik, ali nikakor pa ne redovnik ali sestra.

Povejte, možje, ali bi vi zaupali takemu možu, da v resnici dobro z vami misli, ko vas vabi k sebi? Ali ne boste po pravici sodili, da si je dal krinko prijaznosti na obraz samo za toliko časa, dokler vas rabi v dosego svojih skrivnih namenov, ker ve da bode brez vas težko kaj dosegel, dokler mu je toraj ali vaše ime, ali vaša oseba potrebna za **svoje** cilje? — Ne, ne! zastonj mačka skriva kremplje. Dajte ji miško, pa boste videli, takoj bodo kremplji zunaj. — Zato ni nikakor največji sovražnik naroda oni, ki je moder in previden, ki ne zaupa onim, katere dobro pozna; temveč nasprotno dolžnost je vsakega zavednega rodoljuba, da brani svoj narod raznih koristolovcev, raznih škodljivcev, da se ne da preslepiti z nobeno krinko, z nobeno "ovčjo obleko", da bi volku pomagal v hlev med ovce, pa naj bode to tudi "rdeča kapica" rodoljubja. Bili smo že prevečkrat goljufani, sedli smo že prevečkrat na led. Lepe fraze so poceni! Lepa imena, lepa pravila, lepe ideje, koliko jih je! Toda naša vlada je dosedaj preveč zaupala na taka lepa imena, zato pa mora sedaj plačevati stotisoče detektivov, da zasleduje taka lepa "Združenja", da tako zavaruje naše življenje in naše imetje pred raznimi "ovčjimi oblekami", kakor so na primer I. W. W., "Peace council", "National guardians of liberty", i. dr.

Zato, ne, ne, možje, ni "neumen in omejen", ni "največji sovražnik naroda", kdor je previden in kdor ne zaupa takoj vsakemu.

b) Drugi važnejši vzrok, zakaj se radi nekaterih mož odbornikov ne bomo pridružili "Združenju", je ta-le:

Združenje naj dela za združenje ne samo Slovencev, temveč tudi vseh Jugoslovancev v eno celoto.

Toda, možje, kako naj pa vzamemo za resno ta namen, da možje, ki vodijo to Združenje, da ti možje resno mislijo, ko

pa na drugi strani toliko delajo, da nas vedno bolj in bolj dele, ki sejejo smrtno sovraštvo med vrste svojega naroda, ki niti toliko niso gentlemani ali toliko svobodoljubni, da bi mirno pustili prepričanje vsakemu svoje?

Zakaj se moramo katoliški možje toliko boriti zadnja leta po naših Jednotah, po naših društvih, po naših (!) naselbinah za svoje prepričanje? Zakaj nas podite v poseben tabor, da si bomo mogli braniti to, kar nam je tako milo in drago? Poglejte v svoje časopisje nazaj za 15 let do kakih 6 let nazaj. Kaj ste vi počeli, pisali, da ste nas katoliško zavedne možje sramotili, da ste naše prepričanje blatili. Mi smo bili tiho. Sem pa tja, kaka mala opazka v kakem listu, bilo je vse, kar se je storilo proti vam.

Pokazali smo se do skrajnosti potrpežljivi, popustljivi, ker smo mislili, da boste spoznali, da boste toliko narodni, da nas ne boste delili, da bomo vsaj tukaj v veliki Ameriki lahko edini, ko se tako lahko drug drugega ognjemo, samo če hočemo. Pa kaj ste pisali, kaj ste počeli! Da, vse ste storili, vse poskusili, da ste nas tu v Ameriki razdelili, kajti lahko ste vedeli, da sila rodi proti silo, da mi katol. možje vendar ne bomo mogli in smeli vedno le molčati in se ne postaviti v bran za svoje prepričanje in za svoje svetinje.

In sedaj pa pridejo isti možje pred nas, da nas bodo "združili". Leta so nas delili, ko so prignali celo stvar do skrajnosti, sedaj pa "združimo se!"

Za božjo voljo, kaj mislite da smo res tako "neumni in omejeni", da ne vidimo nič in ne mislimo nič, da vse proti pozablja mo. Ne, ne, "Ideja je dobra in vsi smo zato, toda družina se nam kar nič ne dopade", je rekel Dr. Seliškar.

c) Tretji in najvažnejši vzrok, zakaj se ne moremo združiti s temi možmi je pa ta-le:

Ti možje so naravnost v škodo celemu gibanju in bodo s samo svojo navzočnostjo najbrže uničili celo zadevo. Poglejmo!

Kaj je Kristan? Socijalist! Še več: vodja slovenskih zmernejših socializmov. Kaj je Konda? Socijalist in sicer vodja slovenskih fanatičnih socializmov in če se ne motimo član organizacije I. W. W. Kaj je Godina? Socijalist. Kaj je Zavrtnik? Socijalist. Pojdite po vrsti vsa ta imena in vsi ti možje z samo par izjem so socialisti! Niso demokratje, ki bi verovali v demokratično republikansko ustavo. Njih ideal je socialna revolucija. — Še več! Večina teh mož je pronunciranih po svojih spisih in listih. In gremo staviti, kolikor hočete, da je večina imen teh mož naša naša vlada v konfisciranih knjigah in zapisnikih I. W. W. — Kot kakšna pa stoji ta organizacija danes pred ameriško javnostjo in zlasti pred vlado in Mr. Wilsonom, je znano. Dogodki zadnjih dni so ji pritisnili pečat "izdajalske" organizacije, katere delovanje je bilo proti nam, tako, da je morala vlada v obrambo naših življenj, imetja in reda najeti stotisoče detektivov, da pazijo njihovo delovanje.

Kako mislite doseči svoje ideje, katere ste si začrtali? Mislim, da vam je odprta samo ena pot, to je, da pridobite Wilsona in našo vlado za to idejo, mu dokažete, da je vaša zahteva pravična in ga prosite, da bode in zastavil ves svoj vpljiv pri mirovni konferenci, da nam bode za Jugoslovane zahteval autonomno republiko.

To pot so nastopili Čehi in Slovaki. In vlada je naročila senatorju, da je prinesel to prošnjo pred senat, kjer se je sklenila resolucija, v kateri se naroča predsedniku, da bode pri sklepanju miru postavil to točko v program svojih zahtev.

To je pot pametnih mož in resnih glav, ki res mislijo doseči, kar so si postavili kot cilj.

Naš odbor pa — ali sō možje, s katerim bode vlada sploh hotela imeti veliko opraviti, zlasti po dogodkih zadnjih dni?

Ti možje v večini niso samo socialisti po prepričanju, srcu in stranki, temveč so bili to zagovorniki in razširjevalci I.

W. W. Ali mislite, da nima vlada prevedenih člankov, katere so ti možje pisali po slovenskih Chicaških listih? da ne ve za njih delovanje?

In sedaj pa naj pridejo ti možje, ti sovražniki Wilsona in naše republike, k ravno temu Wilsonu in tej republiki — prosit — republike! Saj ni Wilson otrok ali komedijant, da bi take može sploh hotel upoštevati. Wilson je mož, cel mož in poštenjak od nog do glave. Mislite, da ne ve, kaj dela? Mislite, da bode te može sploh smatral resnim? Nasprotno, če bi prišla enaka akcija od druge strani, ali enaka prošnja, in sicer od pravih mož, ki bi naredili na Wilsona dober utis, še te bo potem zavrnil. "Vaš narod

v Ameriki hoče socijalistično revolucijo, ne pa republiko", bo lahko rekel in nas zavrnil. Nekateri ljudje so res tako omejeni, da mislijo, če so sami malenkostni in nedosledni da je cel svet tak.

Če že samo te tri uzroke navedemo, mislim, da imamo uzrokov dovolj za naš sklep: **ne bomo prišli v vašo sredo!** Čakate nas zastoj, vsaj dokler je ta sedanji odbor in noben pameten, resen mož nam ne bode zameril.

Stvar je dobra, vsi smo za to. Toda družčina se nam ne dopade."

Iz Slovenskih Naselbin.

G. Paul Schneller, dosedanji predsednik K. S. K. Jednote, je storil velikansko dobro delo za Jednoto in za ameriške Slovence, ko je začel z otroškim oddelkom. Ako se ta oddelek razširi, je s tem cela Jednota rešena in zagotovljen ji je obstanek tudi potem, ko mi, Evropski Slovenci, pomrjemo. — Da, glavna in edina skrb naša mora biti od sedaj dalje, kakor pri Jednoti, taki pri cerkvah, tako pri šoli, tako pri listih, da rešimo — našo mladino. Ta vojska je razmere popolnoma spremenila, in ako se z vso energijo in takoj, brez odlašanja, ne lotimo tega dela — smo v desetih letih izgubljeni. Zato, rojaki, Ave Maria vas kliče na delo za rešitev naše mladine! — Mali Ave Maria je sedaj najiminennejši in najpotrebnejši list v Ameriki. — Očetje, matere, naročite ga svojim malim! Rešite jih za se in za svoj narod! — Rojaki naročite Mali Ave Maria, če radi družega ne, radi tega, da sodelujete pri rešitvi naše mladosti!

Glede otroškega oddelka pri K. S. K. Jednoti bomo pa razvili živahno agitacijo med našimi tisočnimi mladimi naročniki. Po sedaj ustanovljenem otroškem klubu "A. S. O. K. Ave Maria", ki se je dobro obnesel, bomo skušali doseči, da bodo ti klubi kar celotno pristopili k Jednoti in tako bomo lahko šli skupaj Jednota in Mali Ave Maria, Jednota za financo, Mali Ave Maria za vero in narod!

Urednika Glasila K. S. K. J. lepo prosimo, da nam pri tem pomaga in naj nam seže v roke, da bode delo bolj uspešno.

Hura! Za A. S. O. Klub! Vsaka slovenska naselbina ga mora dobiti.

Nov cerkven zakonik, (Jus canonicum) je izdal sv. oče papež Benedikt XV., ki bode stopil v veljavo na binkoštno nedeljo prihodnje leto. — Novi zakonik bode v bistvu tak, kakoršen je bil stari. Vendar bode marsikaka nova sprememba.

Nova stroga določila glede pridiganja v katoliških cerkvah so prišla. V teh novih določilih so zlasti prepovedane pri-

dige pri pogrebih. Za vsak slučaj treba posebej prositi dovoljenje škofa, katerega se pa mora pridiga v rokopisu predložiti preje v potrdilo. Jako modra uredba.

Vaš "Obrednik" za društvo Najsv. Imena mi je zelo všeč. Besedilo je kratko, primerno, format pa kakor nalašč za moše in fante. Še dobro, da jih morete tiskati za to ceno. Zveza je jako dobra in želeti bi bilo, da bi vsak pošten Slovenec pristopil v to bogoljubno Zvezo. Vendar pa bode treba veliko delovati, da se premaga nasprotstva in predsodke.

V kolikor jaz poznam narod, mislim, da bodo moše in fantje radi pristopili. Dolžnosti, katere prevzamejo nase, so le take stvari, katere dober katoličan že itak sam od sebe izpolnjuje. Društvo in skupne pobožnosti jih bodo pa še bolj navdušile.

Dobro bi bilo, če bi dobili iste napeve, kakoršne imajo pri angleških Holy Name.

P. Ciril Zupan, O. S. B.

Teden za nabiranje novih naročnikov in za razširjanje lista Ave Maria bode teden pred praznikom Brezmadežnega spočetja. Več o tem bomo sporočili pri priliki. Ta ne ljubi svoje matere, kdor ni pripravljen kaj storiti za razširjanje njene časti!

Nesrečna Sv. Barbara je toraj prišla na boben. Revica! Ta mesec se glasuje za to, ali izgine njeno svetniško ime in se izlije z vsem članstvom v rdeče korito, tako, da od nje niti imena ne bode ostalo več med nami. — Vidite, tako znajo rdečkarji svoje razdiralno delo! — Katoliško zavedni moše, vi ustanovitelji in varuhi te organizacije, ali vas kaj srce boli? — Da, le naj vas, ker je gotovo, da niste storili svoje dolžnosti! Vi ste krevljali na dve strani, niste hoteli takoj od začetka "farške" komande, ste vse slepo vrjeli in cincali in kimali in spali — in sedaj? Delo dolgih let, žrtve dolgih let, vaša blagajna — kje je sedaj? — Ta mesec se bode glasovalo, kam bode šla. In se še dobe neza-

vedni cincovci, ki celo pri K. S. K. Jednoti prosijo milega postopanja, da bi tako omogočili rdečkarjem dostop do razdiralnega dela pri Jednoti.

Sv. Barbara naj odpre oči tudi zlasti možem pri Jugoslovanski Jednoti! Može, spreglejte, dokler je čas! Rešite, kar se še da rešiti! — Ko bode enkrat prepoznano, se boste zastonj jezili.

Gilbert, Minn. — Na praznik Marije Vnebozete, dne 15. avgusta je prejelo v naši cerkvi 66 prvoobhajancev Zveličarja v svoje srce. 19. avgusta smo imeli sv. birmo. Vseh birmancev je bilo ravno sto. Našemu veleč. g. župniku smo farani zelo hvaležni, da se toliko trudijo za našo mladino.

Naročnik.

Razen samo dveh slovenskih šol vpeljele so vse druge z letošnjim letom naš Abecednik. — To nas silno veseli in smo kakor častitim sestram učiteljicam, tako zlasti č. č. g. g. slovenskim duhovnikom iz srca hvaležni za njih pomoč. Verjamite, marsikaka noč dela in pisanja je bila žrtvovana za to delo. Koliko težav je bilo s slikicami, različnimi črkami! Da, Bog v nebesih ve, koliko in kako velikanškega truda in žrtev je to delo zahtevalo od nas. Pri tem pa finančnih žrtev niti ne omenjamo. Knjiga se nam ne bode izplačala, to ve vsakdo, kdor se razume na tiskarstvo. In vendar smo se lotili tega dela, da koristimo narodu. Ali ne zaslužimo toraj priznanja s tem, da ga vpeljejo vse slovenske šole?

Zato prosimo še ona dva č. č. g. g. ki ga še nista vpeljala, da ga ne radi nas, temveč radi dela šamega in radi dobre stvari vpeljata tudi ona dva. Ako ga sprejmeta, naročita in takoj plačata, damo ga po znižani ceni.

Sodba o "Abecedniku":

Stelton, Pa.: Lepa hvala za poslani Abecednik. Delo je izvrstno in je zelo praktičen. S tem ste mnogo pomagali slovenskim šolam v Ameriki. Toraj še enkrat hvala za Vaš trud.

(Rev.) Luka Gladek.

Vaš "Abecednik" je došel ter nam povzročil veliko veselja. Ima lepo, pravilno slovenščino, primerno otročji jezik in tudi prikladno mišljenje za ameriško mladino. Vpletli ste res koristna in lepa navodila, ki bodo blazila mladostna srca za bogoslužje, za dostojno obnašanje do starišev in do drugih, s katerimi pridejo v dotiko. Bog Vam daj zdravja in pomoči, da bi nam mogli kmalu pripraviti knjig tudi še za višje razrede, da se nam tako olajša težavno delo.

P. Ciril Zupan O. S. B.

La Salle, Ill.

Abecednik mi jako ugaja in vam prav iz srca častitam!

Rev. F. Šaloven, župnik.

"Sloga" piše:

"Slovenski abecednik smo dobili te dni na ogled. Priredil ga je Rev. Kazimir Zakrajšek, natisnila in izdala pa tiskarna OO. frančiškanov v New Yorku. "Abecednik za ameriške Slovence", tako ga imenuje. To je naravnost dragocena knjiga za ameriške Slovence. Potrebna je tam, kjer že imajo slovensko župniško šolo, potrebna je tam, kjer je še nimajo. Sezite po njej. V vsaki slovenski hiši bi morala biti in sicer v tolikih izvodih, kolikor je otrok v družini. Abecednik je najmodernejši, porabljeni so najnovejši vzorci in metode za začetni in nazorni pouk. Ako še omenimo, da so sodelovale pri sestavi te knjige priznani pedagoginji sestre Sebastijana in Klotilda, potem vemo, da je knjižica na višku. Stariši in dušni pastirji to knjigo v rodno hišo in v šole, prinesla bo stoteri sad. Vsak oče ako tudi nima učiteljske predizobrazbe, lahko poučuje svojega otroka iz te knjižice, samo naj poizkusi. Berila in pesmice so vse jako srečno izbrane, vse je pisano v lepi slovenščini. Cena knjižici je 35c. Naroči se pri upravnistvu Ave Maria v New Yorku. O priliki spregovorimo še več o tej knjigi.

"Amerikanski Slovenec" piše:

"Prejeli smo iztis te učne knjige, trdno in lično vezane v platno in obsegajoče 125 strani, s premnogimi lepimi slikami, ki bodo izborno služile za početni, nazorni pouk. V predgovoru pravi prireditelj, da ga je delo za izdajo posebnega slovenskega Abecednika za Ameriko stalo veliko truda. Radi verjamemo. Toda trud ni bil brez uspeha, kajti novi slovenski Abecednik je, kolikor moremo na prvi pogled presoditi, v vsakem oziru izvrsten in vreden priporočila, da se razširi med vsem našim naraščajem v Ameriki—ne le v naših župnijskih šolah marveč tudi povsod tam, kjer prebivajo slovenski starši brez slovenskih šol ter želijo, da se njih otroci naučijo tudi čitanja in pisave v svojem materinem, slovenskem jeziku. Taki starši naj omislijo za svojega deco Abecednik za ameriške Slovence, in ne bo jim žal. Rokopis Abecednika sta pregledali in uredili č. sestra

Sebastijana iz La Salle, Ill., in č. sestra Klotilda iz Joliet, Ill. Kar je v Abecedniku pisane, je pisala č. sestra Martinella iz Brooklyn po Palmerjevi metodi, tako da je pisava pristno ameriška. Trinajst č. gg. slovenskih duhovnikov je že vnaprej naročilo po večje število iztisov Abecednika, zato je bila gmotna stran izdaje olajšana "Kdor svoj materni jezik zaničuje, tudi svoje matere ne spoštuje", je rečeno v predgovoru. Da pa se vaši otroci nauče svojega materinega jezika, kupite jim abecednik za ameriške Slovence. In sicer vsakemu otroku enega, kajti Zakrajškov slovenski Abecednik stane samo 35c., s poštnino vred 40c. Naroča se pri "Ave Maria", 62 St. Marks Place, New York, N Y.

La Salle, Ill.

V imenu vseh Amerikančkov skupaj in vsacega posebej se Vam prav lepo zahvalim za krasen in prepotreben Abecednik. — Bog Vam plačaj!

S. Sebastiana.

Stariši po naselbinah, kjer ni slovenskega duhovnika, ali slovenske šole, naročite si "Abecednik" in naučite svoje otročičke svojega jezika.

DOSMRTNI NAROČNIKI.

43. Mr Frank Suhadolnik, Cleveland Ohio
44. Mr Ferdinand Nahtigal, Cleveland O.
45. Mr Anton Grdina, Cleveland O.
46. Mr Frank Gašpari, Cleveland O.
47. Neimenovana, Cleveland O.
48. Miss Antonia Vidic, New York.
49. Rev. Francis Turk, San Francisco, Cal.
50. Jakob Petrič, Eveleth, Minn.

ZA REVEŽA KOSKA DAROVI:

Mrs. Maria Svigel, Forest City, Pa. ... \$1.00
Cleveland Ohio. : Družina Schmuck \$1.00, —
Mr. John Kure, 25c., Mr. Steve Klain 25c., Mr. Butala 25c., Mr. Pelich 25c., Mr. Joe Smrekar 25c., Mrs. Mary Černe 25c., Mr. Lavrenc Bandi 25c., Mr. Miller 25c., Mr. Stirn 25c., Mr. Dibes 25c., Mr Frank Loriha 25c., Mrs. Johana Jelenc 25c., Mrs. Erbežnik 50c., Mr. Steve Jerman 50c.

Priporočam v molitev svojega pokojnega moža Antona Požlep, ki se je ponesrečil pri znani nesreči v Hastings Colo. dne 27. aprila t. l.

Naročnica Mrs. Rosie Požlep,
Hastings, Colo.

ZAHVALA

Spodaj podpisani se prav iz srca lepo zahvalim vsem darovalcem, kateri so mi darovali skupaj \$15.00. Bog Vam daj to ljubo zdravje in ljuba Mati Marija! Posebna zahvala tudi Upravi Ave Maria, ki se toliko trudi za me! Se enkrat Vam vsem skupaj najprisrčnejša zahvala! Bog Vam povrni stotero! Ostajam Vam hvaležni

Anton Kosec,
St. Mark's Hospital,
Salt Lake City, Utah.

SLOVENSKA ŽENA

Sv. Monika

Zgled krščanskim materam.

P. B. S. ofm.

O je prišel Avguštin v mesto Milan in nastopil službo kot učitelj govornišva je bil njegov duh še vedno poln dvomov glede vere. Vedno je sicer iskal resnice, pa nije še našel. Ljubil jo je, toda videč, da je ne more najti, si je mislil, da je najmodrejši tisti, ki nič ne veruje.

Iz tega zadnjega prepada, globokejšega in temnejšega kakor so bili prejšnji, se je imel povspeti v Milanu in iziti kot kristjan. Pri tem tako napornem in dolgem delu, mu je Bog poslal krepko pomoč, njegovo lastno mater Moniko, ki je prišla za njim v Milan.

Vendar tolika je bila ta naloga, da je ni zmogla sama Monika. Srce matere je res nežno, čisto in močno; toda ni zadoštno, da bi mogla sama mati doseči za-

željeni uspeh. Delo, katero so pričele matrine solze, mora dovršiti duhovnik, namestnik božji, ki ima moč in oblast od Jezusa Kristusa.

In čem globokejšje je kdo zašel, tem skrbnejšo mater, tem gorečnejšega duhovna izbere Bog, da ga reši in pripelje na pot zveličanja. To vidimo pri tako zašlemu Avguštinu. Bog mu je dal nad vse skrbno mater in zdaj ga je pripeljal v bližino sv. škofa Ambroža, da bi po njegovem vplivu iz Savla postal drugi Pavel. Za to vzvišeno delo pač ni bil nihče boljši in sposobnejši kot Ambrož, ki je po čudoviti previdnosti božji postal škof v Milanu, kamor je prišel kot svetni oblastnik mirit razdvojeno ljudstvo. K sv. Ambrožu je torej Bog pripeljal mladega nevernega Avgušтина, da bi po njem postal svetnik in eden največjih cerkvenih učencikov.

Da bi si pač vsaka slovenska mati vzela k srcu zgled sv. Monike in se zavedala, kako imeniten je njen poklic! Naj bi se pač pogosto samo sebe vprašala: kaj sem, kaj moram biti svojim otrokom?

Krščanska mati je svojim otrokom namestnica božja. Bog dela ne sam, ampak posredno po ljudeh. To vidimo v naravi. Bog da rasti spomladi žito na polju, cvetlice na vrtu; toda on ne stori tega sam s svojo vsemogočnostjo. Sodelovati mora z njim pridni kmetovalec in umni vrtnar. Obdelovati morata zemljo in v njo vsejati semena. S tem človeškim delom združi Bog svoje delo kot Stvarnik in da zemlji svoje sadove. Tako je tudi s človekom. Bog podari otroku življenje, pa to stori po stariših. Po stariših ga potem hrani in oblači, po stariših ga varuje nevarnosti, po stariših ga hoče odgojiti za poznejše življenje, po njih ga navajati na dobro in ga enkrat pripeljati v nebesa.

Stariši so torej namestniki božji.

To velja posebno še materi. Njej zlasti je Bog izročil dete, da je v prvih letih varuje, hrani in zanj skrbi — ker brez nje bi dete moralo kmalu poginiti. Da more torej mati to vzvišeno službo prav opravljati, podelil ji je Bog posebne darove in pravice. Odstopil ji je del svoje veljave, kajti kar reče mati otroku, to je zanj brezpogojna resnica. Na materino besedo otrok popolnoma zaupa, njej popolnoma verjame, njo otrok v vsem posnema.

Bog je podelil materi posebno ljubezen do otrok — saj materina ljubezen je splošno znana, čislana pri vseh narodih. Ona je močna in neupogljiva, pripravljena za največje žrtve. Česar ne zmore najmočnejši mož, to doseže mati s svojo ljubeznijo. Slednjič je obdaril Bog srce matere z izvanredno krotkostjo in potrpljenjem. Kako krotko ravna mati z otroci, koliko potrpljenje ima če kdo njenih otročičev zbolí! Noč in dan čuje pri posteljici svojega deteta, skrbno pazi nanj, točno mu da za vsako potrebo, ko tolaži. Ona pozabi na se, na jed in pijačo, na spanje in počitek, vsa njena skrb velja bolnemu otročiču.

Pa tudi koliko potrpljenje ima mati (včasih še preveliko) pri napakah svojih otrok! Ako otrok pozneje zaide na kriva pota in postane velik grešnik, ga mati ne zapusti. In če ga tudi ves svet sovraži, najde vendar še pri materi vsikdar vsmiljeno zavetje — in nikdo je ne graja v tem, kajti saj je njen otrok. Ta tolika ljubezen in potrpežljivost stori mater veliko in častljivo. Ona je dar iz Srca božjega, obogatil jo je z njo, da bi mogla dostojno in uspešno nadomestovati Njega pri svojih otrocih.

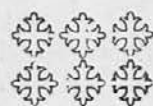
Namestnica božja sem pri svojih otrokih, to si krščanska mati večkrat sebi reci, potem boš gotovo tudi otroke dobro odgojila.

Dobra mati je nadalje vidni angelj varuh. Kako moli ona zanje, da bi bili srečni in vedno boljši. Kako skrbno jih

varuje pred nevarnostmi, ki prete njihovi neumrjoči duši. Ona pač dobro ve, da ne bo nič koristilo otrokom zdravje, bogastvo, čast na zemlji, ako bi jih pa Bog enkrat zavrzel, ker niso Njemu, ampak svetu in grehu služili. Tako je torej dobra mati vidni angelj varuh svojim otrokom, ki živi in dela za njih pravi blagor. Skrbi krščanska mati, da boš tudi nevidne angele varuhe svojih otrok goreče častila, kajti tako boš skupno z njim zanje skrbela in tem uspešneje na nje vplivala. Zato bi vsaki materi priporočil, da zmoli en očenaš vsak dan v čast angeljem varuhom svojih otrok, posebno kedar ima glede njih kako važno zadevo.

Dobra mati je slednjič sodelovalka Sv. Duha, ki posvečuje srce otroka in ga krasí z lepimi čednostmi. Delovanje Sv. Duha se sicer ne vidi na zunaj, ker napeljuje srce otroka na dobro in odvrača od hudega. Toda pozna se očitno kedar otrok posluša navdihovanje Sv. Duha in po njem ravna. To kaže njegova pokorščina, lepo vedenje, pridnost, pobožnost, kako velik je vpliv Sv. Duha na srce dobrega otroka.

Pri tem delovanju ima Sv. Duh zvestega sodelavca na gorečem duhovnu, ki po zgledu Jezusa Kristusa ljubi otročiče. Ima dobrega pomočnika na vernem učitelju ali učiteljici, katera vzgajata otroke v pravem verskem duhu. Vendar glavni sodelovalec sv. Duha je in ostane dobra mati. Ona predvsem skuša zatreti v otroškem srcu plevel greha. Ona je prva, ki vsaja lepe čednosti v nje in jih skrbno goji, da se vedno lepše razvijajo in donašajo bogate sadove. Ako pa odreče mati to sodelovanje Sv. Duhu, ako mu dela še nasproti z besedo in zgledom, potem je seveda vse delo gorečega duhovna ali dobre učiteljice zastonj, brezuspešno. Le prepogosto tudi zastonj in brezuspešno delovanje Sv. Duha, ker namreč taka nekrščanska mati seje ljuliko med pšenico. Kolika nesreča torej, ako je mati nasprotnica Sv. Duhu!

Naša dedščina.

"Naj sin ne pozabi bolečin svoje matere," govoril je stari Tobija svojemu sinu, ko je odhajal v tujino. Vedel je namreč dobro, dokler se bode sin v tujini spominjal na vse, kar je njegova mati zanj prestala, ostal ji bode hvaležen, ohranil ji bode ljubezen, mislil bode pa tudi na njene nauke, na njen izgled, katere mu je dala.

Te Tobijeve besede govori sv. cerkev tretjo nedeljo meseca septembra vsem kristjanom, ko obhaja god Marije, Matere 7 žalosti, t. j. spomin vseh bolečin, katere je to materino srce prestalo, v času našega odrešenja.

"Sin ne pozabi bolečin svoje nebeške matere Marije!" ako namreč ne boš na to pozabil, ostal ji bodeš hvaležen. Ohranil ji bodeš svojo ljubezen, ako ji bodeš pa ohranil svojo ljubezen gotovo ne boš pozabil tudi njenih naukov, ne boš pozabil njenega lepega zgleda, katerega ti daje.

Slovenci so Marijin narod! Malo je narodov, ki bi toliko ljubil Marijo, kakor Slovenci. Ko si šel po svetu, ali si videl kako deželo, ki bi imela vse svoje lepe gričke in vrhove okrasene z belimi cerkvicami, kakor jih ima naša mila slovenska zemlja?

In to ima svoj globok uzrok v tužni zgodovini našega naroda.

Težki so bili dnevi narodnega življenja, katero je imel naš narod! V strašnih dnevih turškega nasilja, je bil zapuščen od vseh. Divji Turki so privreli v njegovo ozemlje z meči in ognjem. Zapustila ga je vlada, zapustili sosedni narodi. Bojui se, ali pa pogini! Kje je bi-

lo njegovo pribežališče? — Bela cerkvice vrh gore. Oholi nemški grajščak se je zaprl v svoje grajščine, ti slovenski kmet si pa pomagaj sam! In ta ubogi trpin je res pribežal na griček v to cerkvico, tam se zbral okrog oltarja svoje matere in zajokal.

Marija, k tebi uboge reve mi zapuščeni vpijemo!

Težki so bili časi grajščinske sužnosti. Oholi Nemec se je s pomočjo vlade naselil v grajščino nad ubogo vasjo. Ubogi narod je bil njegov pes, še manj kot pes. V potu svojega obraza je trpel in se mučil kot živina, oholi grajščak ga je pretepaj, ko mu je delal tlako, pobijal kot brezpravno žival. O težki dnevi, kako strašni ste bili za ubogi naš narod.

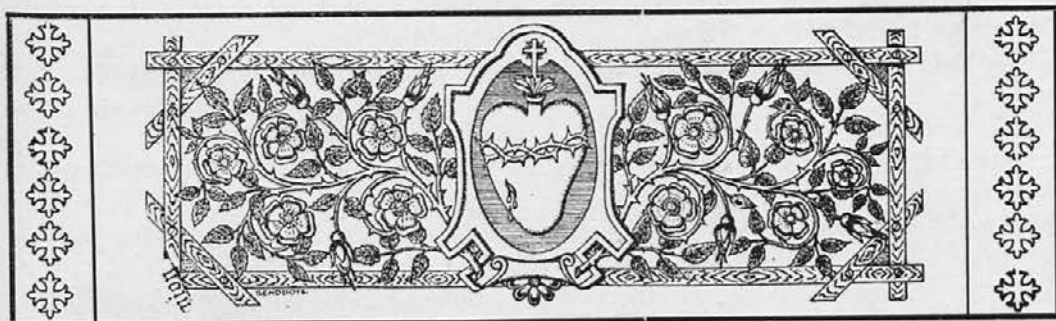
Toda v teh tužnih dnevih, jim je zopet ostalo samo eno upanje, samo ena tolažba — cerkvice na gričku.

Ni pozabil svoje Matere in tudi Mati ni nanj pozabila.

Uničili ga niso! Ostal je veren! Ostal je pa tudi naroden. Hotelj so mu odvzeti to Mater z luteranizmom. Ko bi bil sprejel luteranstvo, izgubil bi bil Mater izgubil bi pa tudi svojo narodnost.

Tako tudi tu v Ameriki! Ostanimo Marijin narod! Ohranimo v svojih srcih ljubezen do Matere!! Ne pozabimo njenih bolečin! Tako bomo prestali tudi rdeče nevarnosti, ostali verni katoliki in srečni Slovenci.

Očetje, matere, dedščina, katero smo sprejeli od naših očetov je — ljubezen do Marije! In to dedščino pustimo in svojim potomcem!

Materina društva! Čemu?

Piše K.

2

E smo v članku pred par meseci opozorili slovenske žene na veliko propalost, v katero je zabredlo naše ženstvo po nekaterih naselbinah. In kdor pozna razmere po slovenskih naselbinah, zlasti tam kjer ni cerkve, kjer ni slovenskega duhovnika, pritrdil bode našim izvajanjem. Marsikje so naše matere in žene izgubile največji biser ženskega stanu — sramežljivost. V Glas Sv. pisalo je slovensko dekle javno, s podpisom "nas svobodni-seljnih žena ni **ne sram, ne strah!**"

Kako se množe slučajji, da žena zbeži od moža in sicer ne sama, temveč z drugim možkim. V tujem kraju, kjer ju nihče ne pozna nadaljujeta potem svoje grdo in ostudno življenje, pred sosedi sicer kot mož in žena, v resnici pa kot vlačugar in vlačugarica.

In ti slučajji se pojavljajo ne samo pri zakonih brez otrok. Ne! Divja krvoločna tigrica ali risinja, ali lvinja v Saharski puščavi ne bo zapustila svojih mladičev. Do zadnje kaplje krvi se bode borila za nje. Slovenska mati, človek s razumom, recimo še v prosvetljenem dvajsetem stoletju, ko je postala svobodoljubna, pa pu-

sti nedolžne otročiče in gre za svojimi živaljskimi strastmi.

Koliko družinskih življenj med nami je takih, da bi se jim lahko reklo: jama razbojnikov. Prepri, pretep, preklinjevanje med možem in ženo se čuje dan za dnem. Peklo imajo na zemlji.

Zakonska zvestoba je po marsikakih družinah prazen nič, stara šara!

Da, koliko bede, strašne bede je po slovenskih družinah po naših naselbinah. Koliko grenkih solza se prelije! Koliko grenkih ur se preživi! Koliko slovenskih src trepeti v boli in gorju!

Veliko tega gorja, teh žalostnih razmer so vzrok naše slovenske žene in matere same.

Kar zasledujete njih življenje, kako žive, kako grdih besedij so, kakršnega prepričanja so! Pa se ne boste čudili. Ko sem hodil po nekaterih naselbinah vabiti ljudi, da bi se udeležili pobožnosti za velikonočno spoved, naletel sem na marsikaj žalostnega. Toda vedno sem čul najgrše reči od žensk. Da, smelo trdim, da bi marsikje ne bilo tako, ko bi bilo ženstvo boljše!

Naš narodni pregovor pravi, da žena tri vogale po hiši podpira, t. j. da zaviši cela družina in njen obstoj, družinske raz-

mere, največ od žene. Kakoršna mati. taki otroci, kakoršna žena tak mož.

Po sadu se drevo spozna, pa otrocih mati.

Kako ravnajo pogosto naše žene!

V cerkev se ne hodi nikdar. "Kje imam pa čas!" se izgovarja ena mati. "Imam borderje", pravi druga. "Imam otroke", pravi tretja. "Moram kuhati", trdi četrta. "Ne razumem pridige", se izgovarja peta. "Ni cerkve", se tolaži šesta. i. t. d.

Moli se nikdar! Preklinjevanje, klafanje, pijančevanje se čuje od zjutraj do večera.

Bero se samo "napredni" listi, ki smešijo in blatijo vse, kar je lepega, vzvišenega, svetega, kar je pa neumnega, norega in grdega pa hvalijo.

Eno je sredstvo, ki more edino ozdraviti to strašno kugo med nami: dobra organizacija našega ženstva, ki bode delovala:

1. z molitvijo, vstrajno skupno molitvijo.
2. z stanovskimi pridigami, kjer je to

mogoče, s čitanjem stanovskih nauk, kjer pridig ni.

3. z razširjanjem dobrega berila.

4. z medsebojnim navduševanjem, bodrenjem in opominjanjem.

In ta namen ima "Društvo krščanskih mater".

Kdo toraj ne uvidi velikanske potrebe tega društva za naše razmere?

Kdo ne uvidi dolžnosti, katero imajo naši slovenski duhovniki, vsi trezni možje in žene, do tega društva, da ga skušajo razširjevati po vseh slovenskih naselbinah?

Tretja nedelja meseca septembra, na glavni društveni praznik materinih društev in tudi cel mesec september, je mesec za nabiranja novih udov za to društvo. — Slovenske matere in žene, delujte vsaka med svojimi prijateljicami, da se to društvo razširi!

Novo slovensko društvo krščanskih mater se bode ustanovilo v Bridgeville, Pa. v cerkvi sv. Barbare med sv. misijonom, zadnji teden ta mesec.

IMENIK MATERINIH DRUŠTEV.

1. **New York:** (Župnija Sv. Cirila in Metoda) (shod vsaki mesec tretjo nedelja.) Duhovni vodja: **Very Rev. Benignus Snoj, O. F. M.**; predsednica: **Mrs. Frances Burgar**; tajnica: **Mrs. Mary Jazbec**; blagajničarka: **Mrs. Marg. Luteršek.**
2. **Brooklyn, N. Y.:** (Cerkv obč. Žalostne Matere Božje). Duhovni vodja: **Rev. Kazimir Zakrajšek, O. F. M.**; predsednica: **Mrs. J. Felicijan**; tajnica: **Mrs. K. Lustik**; blagajničarka: **Mrs. K. Schneller.**
3. **Pittsburgh, Pa.:** (Župnija Matere Božje). Duhovni vodja: **Rev. John Mertel**; predsednica: **Mrs. Rozalija Bojanec**; tajnica: **Mrs. Barbara Cvetič**; blagajničarka: **Mrs. Agnes Gorišek.**
4. **Eveleth, Minn.:** Društvo nima odbora, temveč vse posle opravlja **Rev. A. Leskovec**, duhovni vodja.
5. **Greaney, Minn.:** (Podružnica Eveletha). Duhovni vodja: **Rev. A. Leskovec**; predsednica: **Uršula Babič**; tajnica: **Mary Novak**; blagajnica: **Mary Sadar.**
6. **Chisholm, Minn.:** Nima odbora. Vse vodi **Rev. J. Schifferer**, duhovni vodja

7. **Newburg-Cleveland, O.:** Društvo Presv. Rešnjega Telesa. Duhovni vodja: **Rev. J. Oman**
8. **Kansas City, Kans.:** Duhovni vodja: **Rev. J. Perše**; predsednica: **Katarina Majerle**; tajnica: **Jožefa Zupan**; blagajnica: **Marija Majerle.**
9. **So. Bethlehem, Pa.:** Prosimo, da bi nam sporočili o svojem delovanju.
10. **Canonsburg, Pa.:** Še nismo dobili sporočila.
11. **Springfield, Ill.**
12. **Gilbert, Minn.:** Prosimo sporočila.

ZAHVALA.

Hvala tisočkrat ljubi nebeški Materi Mariji in sveti Luciji za ozdravljenje oči. Bila sem uslišana in sem obljubila, da se bodem javno v Ave Maria zahvalila, ako ozdravim, kar sedaj z veseljem izpolnjujem.

Mrs. Mary Vrhovec, Cleveland, O.

Darovi za list.

Cleveland Ohio: Miss Katarina Kuhel \$5.00
Mrs. Mary Vrhovec 50c., Mrs. Agnes Schmuck 90c.

Forest City, Pa.: Mrs. Mary Šivic \$1.00, Mrs. Maria Švigel \$1.00, Mrs. Katarina Biček 40c.